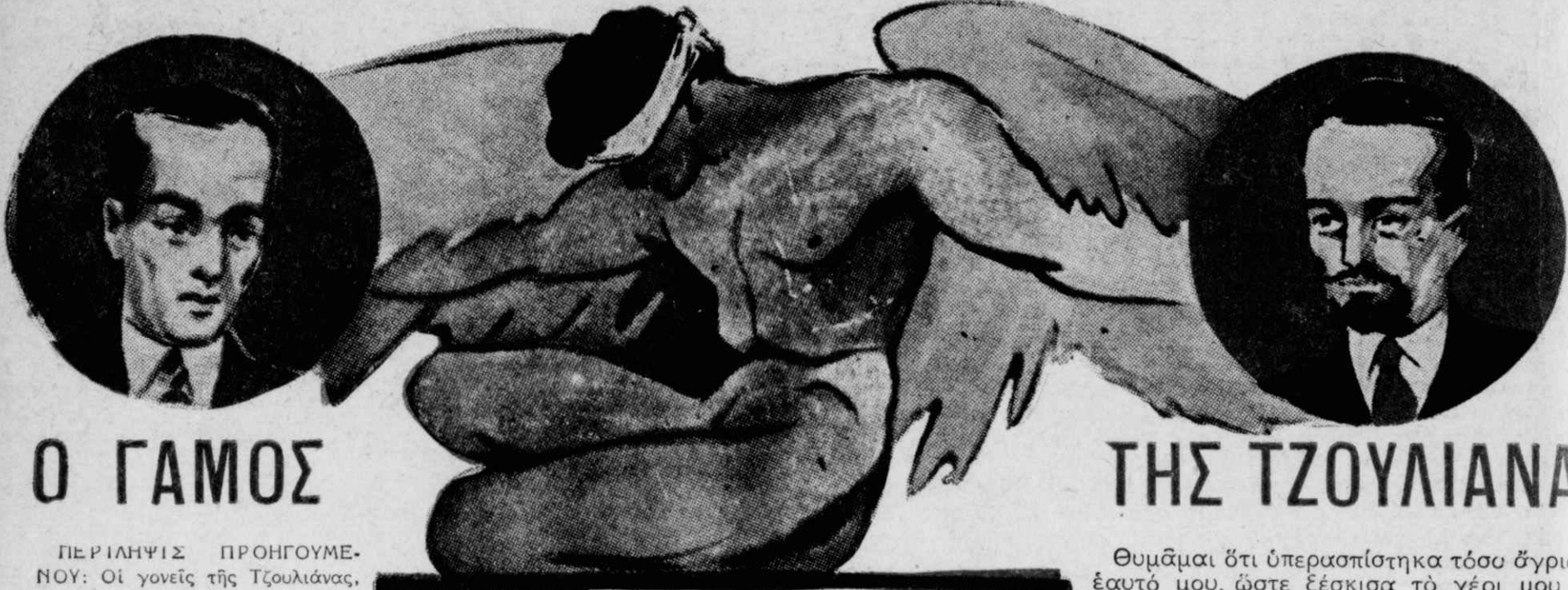

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΡΟΜΑΝΤΣΑ

ΤΟΥ ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΟ, τής Γαλλικής 'Ακαδημίας

Ο ΓΑΜΟΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ: Οι γονείς τής Τζουλιάνας, μιάς ωραίας και χαριτωμένης Παρισινής εικοσιδύο χρόνων, αποφασίζουν νά τήν παντρέψουν, χωρίς ωστόσο νά τής ανακοινώσουν και ποιόν θά τής δώσουν. 'Η Τζουλιάννα υποτάσσεται μέ θαρειά καρδιά στή θέλησί τους και περιμένει μ' άγωνία τήν επιστροφή τους άπ' τήν έξοχή στό Παρίσι γιά νά δή τί θά γίνη Τέλος ή οικογένεια ξαναγυρίζει στήν πρωτεύουσα.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Κι' έπειτα, διάβολε! ο καιρός προχωρεί...

—Νά, φτάσαμε πειά στά μέσα 'Οκτωβρίου...

Και ή πρώτη παρουσίασις τών υποψηφίων μνηστήρων (είνε τέσσερες Πιγανοί, καθώς λένε οι γέροι μου, μά όπως αντίλαμψάνεσαι, οι δυο μόνο τους άρέσουν), ή πρώτη λοιπόν παρουσίασις τών γόνιμω χωρίς άλλο πριν άπό τό τέλος του μηνός.

Τριάντα μέρες κατόπιν πρέπει νά έχω κάνει τήν έκλογή μου. Θά μού παραχωρήσουν έπειτα έξη εβδομάδες γιά νά μπορέσω νά έκτιμήσω και ν' αγαπήσω τόν μέλλοντα σύζυγό μου — έτσι τουλάχιστον λέει ο μπαμπάς.

Και τόν Γενάρη, μπούμ! θά παντρευτούμε!

Είδατε μέ πόση τάξι κανονίζουν οι γονείς μου τις δουλειές τους ή μάλλον τις δουλειές τών άλλων!...

Νά μπορέσω νά τόν έκτιμήσω και νά τόν αγαπήσω μέσα σ' έξη εβδομάδες.

Διάβολε! μού φαίνεται πως αυτή ή πρῶτη είνε πολύ μικρή ή πολύ μεγάλη. "Αν ρωτούσα τή μικρή μου άθωα καρδιά (χι! χι!) άν αυτό είνε δυνατόν, εκείνη θά μού άπαντούσε: «'Εν πρώτοις, μικρή μου Τζουλιάννα, δέν θά ένδιαφερόμουν ποτέ νά έκτιμήσω έναν άντρα, πριν νά τόν αγαπήσω... 'Η άγάπη έρχεται χωρίς σκέψι και χωρίς προσπάθεια. Δεύτερον, δέν άγάπησα ποτέ γιά νά είμαι θέβαιη. Αυτό τό μικρό ευχάριστο γαργάλημα πού έννοιωσα δυο-τρεις φορές, είνε τάχα ή άληθινή άγάπη, γιά τήν όποία ή γυναίκες μιλούν μ' άγνανάκτησι ή έκστασι; Δέν μπορώ νά τό πιστέψω... Λοιπόν, είμαι μιά καρδιά εικοσιδύο χρόνων... Δέν είνε κάπως άργά γιά νά διδαχθώ τόν έρωτα;...»

"Έχει δίκη, ή μικρή μου καρδιά. Πολλοί μού είπαν ως τώρα ότι μ' αγαπούν: οι μόν τό έλεγαν αυτό μέ μιά χαριτωμένη άφέλεια, χωρίς νά δίνουν και μεγάλη σημασία στά λόγια τους γιά νά δουν μονάχα άν «θά πιάσουν».

Μά είδα και άλλους πού ήσαν πραγματικά συγκινημένοι καθώς τό έλεγαν αυτό, πού έτρεμαν άγγιζοντας τά χέρια μου, πού ή φωνή τους έσθυνε καθώς μιλούσαν...

Είδα κι' άλλους ακόμα πού έκλαιγαν, ένω έγώ τους άπαντούσα μ' έδιαφορία: «'Αγαπάτε με, άν θέλετε... Μά έγώ δέν σάς άγαπώ... Ναι, έκλαιγαν άν και ήσαν άντρες τριάντα και τριανταπέντε χρόνων.

Μιά φορά μάλιστα μού συνέθη και κάτι τρομερό... 'Επειδή ή μαμά ήταν λίγο άδιάθετη, δεχόμουν γι' αυτήν κάποιο Σάββατο. Κατά τις έξη ή ώρα, θρискόμουν όλομόναχη μέσα στό μικρό σαλόνι μαζί μ' ένα διπλωμάτη τριανταπέντε χρόνων πού έρωτοτροπούσε μαζί μου.

Τί τόν έπιασε έξαφνα αυτόν τόν άνθρωπο;

Καθώς είμαστε σκυμμένοι μαζί και κυττάζαμε ένα λεύκωμα — και γιά νά είμαι ειλικρινής, διασκέδαζα λίγο άφήνοντας τις μπούκλες μου νά του γαργάλανε τό μάγουλο — άφησε νά πέση τό ψηλό του καπέλλο, μ' άρπαξε μέσα στήν άγκαλιά του και θέλησε, ούτε λίγο ούτε πολύ νά με φιλήση στό στόμα!...

Είνε κ' οι δυο άνθρωποι γοητευτικοί.

ΤΗΣ ΤΖΟΥΛΙΑΝΑΣ

Θυμάμαι ότι υπερσπίστηκα τόσο άγρια τόν έαυτό μου, ώστε ξέσκισα τό χέρι μου στήν καρφίτσα τής γραβάτας του.

Βλέποντας τό αίμα πού έτρεχε άπό τή γρατζουνιά μου, ο διπλωμάτης μου ξεμέθυσε ξαφνικά...

Πήρε τό καπέλλο του κι' έφυγε χωρίς νά

πῆ λέξι...

Κι' από τότε ούτε τόν ξαναείδα πειά.

"Ω! αυτή τήν άλλόκοτη δύναμι πού κάνει τά χέρια νά τρέμουν, πού τσακίζει τή φωνή, πού φλογίζει τά μάτια τών άνδρών, πού μεταμορφώνει έξαφνα έναν άφογο διπλωμάτη και τόν κάνει μανιακό — αυτήν τήν άγνωστη δύναμι πού τήν προκάλεσα τόσες φορές μέ τά γαλάζια μάτια μου, μέ τό άρωμα τών μαλλιών μου και τό άγγιγμα τής έπιδερμίδας μου, — τήν έχουμε τάχα κι' έμεις ή γυναίκες, ή νέες κόρες; Τήν έχω τάχα κι' έγώ;

"Ω! άν ύπάρχη κάπου στό Παρίσι, κάπου στόν κόσμο ο άνθρωπος πού θά μπορούσε νά κάνει τή δύναμι αυτή νά ζήση μέσα μου — άς έρθη!... "Ας έρθη!...

Είμαι δική του έκ τών προτέρων, παρ' όλη τή θέλησι τών γονέων μου, παρ' όλους τους υποψηφίους μνηστήρες μου, παρ' όλο τόν κόσμο...

Κι' άς είνε θέβαιος ότι δέν θά ζητήσω νά τόν έκτιμήσω γιά νά τόν αγαπήσω — όπως λέει ο μπαμπάς...

'Αλλοίμονο! Φοβάμαι πολύ ότι εκείνος πού θ' ανακαλύψη αυτός τους θησαυρούς μέσα μου δέν ύπάρχει — ή μάλλον ότι δέν ύπάρχουν τέτοιοι θησαυροί σ' έμένα τήν άναίσθητη Τζουλιάννα!... 'Η Πεπίτα έλεγε ευχαρίστως όταν μιλούσε γιά τόν έαυτό της: «'Η έρωτικές άναμνήσεις μου!...» "Έχω κι' έγώ θέβαια τις έρωτικές μου άναμνήσεις... Μά είνε πολύ θλιβερό αυτό πού θά έξομολογηθώ τώρα: κάθε φορά πού τις σκέφτομαι μούρχεται νά γελάσω!...

Δέν μιλάω μόνο γιά τόν διπλωμάτη πού άνεφερα παραπάνω: 'Ήταν ωστόσο πολύ κωμικός μετά τήν έπίθεσι: μέ τή γραβάτα του πού είχε βγει έξω άπό τό γιλέκο του, μέ τό ψηλό του καπέλλο πεσμένο άνάποδα άπάνω στό χαλί, μέ τή σοφή χωρίστρα του, άπό τήν όποία δέν ξεφευγε ούτε τρίχα, άναστατωμένη και κόκκινος, κόκκινος τόσο πού νά φωνάξη κανείς τόν γιατρό!...

Δέν τόν λογαριάζω λοιπόν αυτόν, γιατί ή καρδιά μου δέν χτυπήσε καθόλου γιά λογαριασμό του.

Μά τρεις φορές έννοιωσα τό ευχάριστο εκείνο γαργάλημα πού μ' έκανε νά σκεφτώ και ν' άναρωτηθώ: «Μπα! Μήπως είν' αυτό επί τέλους;»

Ποιό, αυτό; 'Η άγάπη, ή λατρευτή άγάπη! 'Η άπιαστη!...

Τήν πρώτη φορά ήμουν δώδεκα χρόνων. "Α! άσφαλώς αυτό τό αίσθημα ήταν πολύ πρώιμο. Μά είν' άλήθεια ότι άπό τότε δέν έχω έξελιχθί και πολύ. Είμαι σαν αυτά τά παιδιά πού κάνουν πολλαπλασιασμούς μέ δεκαπέντε αριθμούς σέ ήλικία τεσσάρων χρόνων και πού άργότερα μένουν μετεξεταστέα στά μαθηματικά...

Λοιπόν, σέ ήλικία δώδεκα χρόνων, είχα έρωτευθί ένα σχοινοβάτη. Οι γονείς μου έκαναν τότε, τήν άπρονοησία νά με πάνε στό ίπποδρόμιο και εκεί ο σχοινοβάτης Ζιμπέππε άναστάτωσε τήν καρδιά μου μέ τά πουντραρισμένα μαλλιά του, μέ τό άνοιχτόχρωμο μαγιό του και μέ τά τολμηρά του γυμνάσματα.

Αυτό τό πάθος βάστηξε λίγο. 'Επί ένα διάστημα φρόντιζα νά με στέλνουν στό ίπποδρόμιο όσο τό δυνατόν συχνότερα... Μά δέν είνε καθόλου ευχάριστο νά θλέπη κανείς τόν άνθρωπο πού άγαπά ψηλά στόν άέρα, σέ ύψος έκατό ποδιών άπό τή γή.

Για να τον δω λοιπόν από πιά κοντά, κάθησα κι' έγραψα την ακόλουθη επιστολή:

«Κύριε Ζιμπέπε,

Μια πολύ πλούσια κυρία της ανωτάτης αριστοκρατίας σ'αξ λατρεύει. Αν θέλετε λοιπόν να τη συναντήσετε, να είσαστε αύριο το απόγευμα στα Ήλύσια Πεδία, πίσω από το θέατρο της λεωφόρου Μαρινώ».

Και υπέγραψα αφήφιστα:

«ΔΟΥΚΙΣΣΑ ΝΤΕ ΜΟΥΓΙΜΠΟΥΑ»

Μουγιμπουά. Νανόν Μουγιμπουά, ήταν τ' όνομα της καλής μου μπόνας, στην οποία τα είχα εκμυστηρευθεί όλα και ή οποία μ'έξουσιοδότησε να χρησιμοποιήσω τ' όνομά της για την περιστάσι, ανυψώνοντάς το μ' έναν τίτλο.

Η ίδια μάλιστα ανέλαβε να ρίξη το γράμμα στο ταχυδρομείο. Και την επομένη το απόγευμα, περιμέναμε και ή δυο καθισμένες σ' ένα παγκο του οάουος, κοντά στο θέατρο Μαρινώ. Κρατούσα ένα βιβλίο στο χέρι για να έχω στάσι αξιοπρεπή...

Κι' εκείνος ήρθε! Ναι, ήρθε!...

Πρέπει ασφαλώς οί άντρες, ή τουλάχιστον οί σχοινοβάτες να νε πολύ ανόητοι.

Ο Ζιμπέπε περίμενε δυο δλόκληρες ώρες, πίσω από το θέατρο, τη δούκισσα ντε Μουγιμπουά!...

Ούτε φαντάστηκε καν πώς ή μεγάλη αυτή αριστοκράτισσα ήταν ή αγαθή μπόνα μου με το σκουφάκι!... Ούτε και πώς έγω ή μουσίτσα με τά κοντά φορέματα πού τον κύτταξα, έτοιμη να ξεσπάσω στα γέλια, ήμουν έρωτευμένη μαζί του!...

Μόλις είδα τον Ζιμπέπε από κοντά, όλη ή μεγάλη μου αγάπη

διαλύθηκε σαν «απνός!... Τώρα πού δέν φορούσε το μαγιό του ήταν φριχτός: κοντός, χοντρός, κόκκινος, κακοντυμένος, είχε το ύφος κυριακάτικου χασάπη...

Ξαναγύρισα σ' το σπίτι, όριστικά θεραπευμένη απ' τον πρώτο μου έρωτα...

Από τότε δέν αγαπάω πειά το ίπποδρομίο.

* * *

Η καρδιά μου χτυπησε έρωτικά για δεύτερη και για τρίτη φορά μέσα στον ίδιο χρόνο — πράγμα παράδοξο, αλήθεια...

Αυτό συνέβη κατά τη διάρκεια των διακοπών πού έπακολούθησαν, μετά την είσοδό μου στον κόσμο... Η πρώτες έπιτυχίες μου με είχαν χωρίς άλλο ζαλίσει... κι' είχε βέβαιιο πώς ήμουν λίγο τρελλή...

Στο Ντινάρ, όπου περνούσαμε το καλοκαίρι, πολλοί έρωτοτροπούσαν μαζί μου. Αυτό όμως πού με κολάκευσε περισσότερο ήταν όταν πρόσεξα ότι είχα γοητεύσει κάποιο βουλευτή της Δεξιās, πολύ φημισμένο, αν και ήταν νεώτατος ακόμα, κομψό, πνευματώδη, σίκ...

Ήταν με δυο λόγια, ό,τι καλύτερο υπήρχε στην πλάζ...

Α! νόμισα ότι θα τον αγαπούσα αυτόν...

Τον συλλογίζομουν όλη την ώρα...

Ευχαριστιόμουν να εκτίθεμαι λίγο μαζί του...

Τί του ήρθε όμως να με ζητήσει σε γάμο;... Αμέσως όλη ή γοητεία διαλύθηκε...

Να παντρευτώ, έγω! πού μόλις τότε αρχίζα να χαίρωμαι τη ζωή, να πηγαίνω στους χορούς, να φλερτάρω!...

Να παντρευτώ σε ήλικία δεκαεξήμιση χρόνων!

Αυτό δά έλειπε!... Κι' αυτή ακριβώς ήταν ή απάντησι πού έδωσα στην μητέρα μου, όταν μου ανακοίνωσε την πρότασι γάμου του βουλευτοῦ...

Φυσικά, ή μητέρα μου επέμεινε και ο πατέρας μου το ίδιο...

Μά έγω αντίστάθηκα και κράτησα καλά... Φαίνεται πώς είχα τότε περισσότερη δύναμι από τώρα...

Κ' οί γονείς μου υπεχώρησαν στο τέλος...

Μονάχα, από τότε συχάθηκα τον ήλιθιο αυτόν βουλευτή πού είχε την κουταμάρα να θέλη να με παντρευθῆ, ενώ έγω δέν ήθελα...

Παραθέριζε τον ίδιο χρόνο στο Ντινάρ, μιά φιλική μας οικογένεια, — οί ντυ Μπρυέλ — πατέρας, μητέρα, μικρή κόρη κι' ένα παλληκάρι, λίγο πιά μεγάλο από μένα, ο Μωρίς.

Ο Μωρίς ήταν όμορφος, τόσο όμορφος, ώστε παρ' όλη τη νεανική του ήλικία, όλες ή γυναίκες έρωτοτροπούσαν μαζί του.

Μά ήταν συγχρόνως συνεσταλμένος και δειλός μέχρι κομικότητος. Η δειλία του τον έκανε να μη θλέπη τίποτε ή μάλλον να μην έπωφελῆται από τίποτε... Κοκκίνιζε, τρεμούλαζε να του πέφτη το καπέλλο του, σκόνταφτε άπ' τα στα έπιπλα, μόλις μιά γυναίκα του μιλούσε...

Με μένα ωστόσο εξημερώθηκε... Είνα αλήθεια πού του αρέχτηκα εξαιρετικά γλυκά και αδελφικά, γιατί ήξερα πάντα να φέρνωμαι στους άνδρες όπως ταίριαζε στον καθένα.

Εύρισκα εύχριστο λοιπόν να ταράζω τον Μωρίς, αν και τον εύρισκα μισόν άντρα. Είμαι βέβαιη ότι μερικοί γλεντζέδες πρέπει να νοιώθουν μιά παρόμοια εύχαρίστησι, ρυγκινώντας μιά άθώα.

Όσο δειλός κι' αν ήταν, ο Μωρίς μ' έκανε να νοιώσω το πιά γλυκό συναίσθημα αγάπης πού θυμάμαι. Ήτανε πολύ θρησικός. Είμαι βέβαιη πώς έξωμολογιόταν συχνά στον πνευματικό του με δάκρυα στα μάτια και τά ελάχιστα έρωτικά χάνδια πού του επέτρεπα.

Κάθε Κυριακή στην εκκλησία, καθόμαστε πλάι... Και διασκεδάσα με το να τον θάζω σε πειρασμό, φέρνοντας το πόδι μου κοντά στο δικό του, κάτω απ' το στασίδι μας...

Γιατί τάχα τελείωσε τόσο γρήγορα εκείνο το καλοκαίρι;

Γιατί να μη ξαναϊδω πειά τον Μωρίς, ο όποιος μπήκε κατόπιν στη στρατιωτική σχολή του Αγίου Κύρου, κι' ο όποιος σήμερα ύπηρετεί ως αξιωματικός στην Ίνδουκίνα, όπως μου είπαν...

Άλλοίμονο! Η καρδιά μου είχε καμωμένη έτσι, ώστε να μη μπορώ ν' αγαπήσω σ' αλήθεια έναν άντρα πού βρίσκεται μακριά μου...

Άκούω θήματα στο διάδρομο.

Σίγουρα θα είναι ή μητέρα μου.

Τί με θέλει τάχα; Ασφαλώς θα θέλη να μου πῆ για χλιοστή φορά: «Θά παντρευθῆς το Γενάρη!»

IV

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΜΝΗΣΤΗΡΕΣ ΜΟΥ

Περνάω τις ήμέρες μου διαβάζοντας κι' όνειροπολώντας...

Νοέμβριος 19...

Την Τρίτη το βρά-

δυ, την ώρα πού έτοιμαζόμουν να πάω να κοιμηθώ, ή μητέρα μου, αφού με φίλησε, μου είπε με το αυστηρό ύφος, πού παίρνει όσάκις έχει να μου κάνη καμμιά ανακοίνωσι σχετική με τον γάμο μου:

—Τζουλιάννα, θα έχουμε την Πέμπτη γεῦμα σε δυο απ' αυτούς τους κυρίους. Ξέρεις τί πρέπει να κάνης έντωμεταξύ.

—Βέβαια, βέβαια, της απάντησα.

Μά όμολογώ ειλικρινώς ότι άγνωώ άπολύτως τί πρέπει να κάνω.

Τί μπορώ άλλωστε να κάνω απ' την Τρίτη ως την Πέμπτη; Ούτε παρουσιαστικό δέν μπορώ ν' αλλάξω, ούτε πρόσωπο.

Δέν προφταίνω καν να φτιάξω μιά καινούργια τουαλέττα...

Αποφάσισα λοιπόν να μείνω έτσι όπως είμαι κι' έτσι να παρουσιαστώ στους δυο αυτούς κυρίους...

Ποιοί είναι τάχα αυτοί οί κύριοι;

—Έχω μυριστή βέβαια κάτι σχετικώς, μά ακριβώς δέν ξέρω...

Η μαμά δέν θέλει να μου πῆ τά όνόματά τους. Την έχει πιάσει ένας προκαταβολικός φόβος. Έχει δίκην όμως... Γιατί στολίζω πάντα με τέτοια έπιθέτα τους κατά καιρούς υποψηφίους της, ώστε να μη τολμα πειά να μου τους εκθειάση.

«—Είνα δυο κύριοι πρώτης τάξεως, μου είπε μόνο. Δυο κύριοι γοητευτικοί. Ναι, κυριολεκτικώς γοητευτικοί, στους όποιους δέν θα ταίριαζε για σύζυγος μιά ξεμυαλισμένη σαν έ-

σένα. 'Ο ένας από αυτούς δεν είχε πια έντελως νέος. Μά ο άλλος δεν είχε ούτε τριάντα χρόνων.

Τί ωραία πού τα λέει αυτή η μαμά μου! Κρίνει τους υποψηφίους μνηστήρας μου όλους μαζί, στο σύνολό τους: έτσι τα χαρίσματα του ενός συμπληρώνουν τα ελαττώματα του άλλου. 'Εν τω μεταξύ περιπτώσει, το καλύτερο πού θα είχε να κάνει, θα ήταν να μου τους δώσει όλους μαζί.

'Ο μπαμπάς με πληροφόρησε καλύτερα. Τόν κάνω ό,τι θέλω τον καυμένο τον μπαμπά μου, όταν το πρωί πηγαίνουμε περίπατο μαζί με τα πόδια στα 'Ηλύσια Πεδία ή στις πέντε το απόγευμα στα βουλεβάρτα. Περπατάω, έχοντας τυλιγμένο το χέρι μου στο δεξιό του μπράτσο, κρεμασμένη απ' αυτόν, έγκαταλελειμμένη, κυττάζοντας με λατρεία με τα μεγάλα γαλανά μάτια μου τη γκριζα του γενειάδα... Οί διαβάτες σπρώχνουν ο ένας τον άλλον, όταν περνάμε. Και ασφαλώς θα λένε μεταξύ τους: «Νά ένας ηλικιωμένος κύριος παρασημοφορημένος με μία πεντάμορφη γυναίκα πού θα μπορούσε να ήταν κόρη του...» Κι' ο μπαμπάς καμαρώνει και τεντώνεται...

Γυρίζοντας από ένα τέτοιο περίπατο ρώτησα τον αγαπητό μου πατέρα για τους δυο υποψηφίους πού θ' άρχιζαν πρώτοι την επίθεσι στο γεύμα της Πέμπτης.

— Είπε δυο πρώτης τάξεως κύριοι, μου άπάντησε κατσουφιάζοντας έξαφνα. Δυο κύριοι γοητευτικοί. Ναι, κυριολεκτικώς γοητευτικοί, στους όποιους δεν θα ταίριαζε για σύζυγος μία...

—...Μιά ξεμυαλισμένη σαν έμένα! τόν συμπλήρωσα.

Και άμέσως έπρόσθεσα έπιτιμητικά:

— Γιατί αφήνεις να σε δασκαλεύη η μαμά;... Πώς το άνέχεσαι έσύ αυτό πού έχεις μια κρίσι τόσο όρθη;... Είπε ντροπή!...

Τίποτε δεν ξεερεθίζει τόσο το μπαμπά, όσο, όταν τόν παρατηρή κανείς για την κάπως υπερβολική επίδρασι πού έξασκει σ' αυτόν ή γυναίκα του;

— Νά με δασκαλεύη; Νά με δασκαλεύη; έκανε. Δεν σου έπιτρέπω έν πρώτοις να μου λές ότι με δασκαλεύη ή μητέρα σου... Ξέρω να διακρίνω τους ανθρώπους με την πρώτη ματιά!... 'Όταν ήμουν νομάρχης, ο Κλεμανσώ έλεγε για μένα:

«'Ο Ζινερβαί έχει ματιά και γροθιά!» 'Ιο ξέρεις αυτό, μικρούλα μου;

Ναι, τα ξέρω καλά αυτά τα λόγια του Κλεμανσώ... Είχα ακούσει τόσες φορές τόν μπαμπά να τα λέη, ώστε κι' έγω, χωρίς να το θέλω, όσάκις ήθελα να τόν χαρακτηρίσω έλεγα: «'Ο μπαμπάς έχει γροθιά και ματιά!»

— Ναι, κι' έγω, αγαπημένο μου μπαμπά, του άπάντησα, έχω, όπως ξέρεις την ίδια γνωμη με τόν Κλεμανσώ... Και γι' αυτό ακριβώς θέλω να με καθοδηγήσης λίγο... Δεν ξέρω, βλέπετε, τους άνδρες έγω.. Κι' αν μου άρεσαν και οί δυο αυτοί κύριοι την Πέμπτη;

'Ασφαλώς, οί γονείς μου δεν είχαν προβλέπει μια τέτοια περίπτωση... Και όμως δεν ήταν καθόλου αδύνατον να έρωτευθώ κι' αυτόν πού δεν ήταν πια έντελως νέος και τόν άλλον πού δεν ήταν ούτε τριάντα χρόνων.

'Ο μπαμπάς μου στοργγύλεψε το μάτι του, πού το είχε έκθειάσει ο Κλεμανσώ και θυβίστηκε σε σκέψεις. Αυτό με διασκέδαζε πολύ.

— Αυτοί οί δυο κύριοι, είπε τέλος, έχουν ασφαλώς όλα τα χαρίσματα για να σου άρέσουν. Πάντως, από τους δυο τόν ένα ξέρω καλύτερα και συνεπώς είμαι εις θέσιν να τόν εκτιμήσω... Είπε ο κ. ντε Νιβέρ, ένας άντρας ηλικίας σαραντατριών έτών, πολύ κοσμικός...

— Τί εργασία κάνει; τόν διέκοψα έγω.

Μια ρυτίδα χαράχτηκε στο μέτωπο του μπαμπά, ο όποιος φάνηκε σαν να συγκέντρωνε όλες τις δυνάμεις του έγκεφάλου του, για ν' ανακαλύψη τί εργασία μπορούσε να κάνει ο κ. ντε Νιβέρ.

Τέλος είπε με αρκετά αξιοθρήνητο ύφος:

— Μου φαίνεται πως δεν κάνει τίποτε!

Μά άμέσως κατέφυγε στο συνηθισμένο κόλπο της μαμάς, ή όποια συμπλήρωνε τα ελαττώματα του ενός με τα χαρίσματα του άλλου.

— Μά αντίθετως, έπρόσθεσε, ο άλλος είν' ένας νέος με λαμπρό μέλλον και με καλό παρουσιαστικό. 'Αν και μόλις τριάντα χρόνων, είναι τμηματάρχης πρώτης τάξεως, στο ύπουργείο των Οικονομικών... 'Ο κ. Γκαστόν Σαλαντιέ — έτσι λέγεται — ασφαλώς θα γίνη πολύ σύντομα γενικός διευθυντής ή και ύπουργός, ίσως...

Τόν φτωχό κ. ντε Νιβέρ!... Είπε φανερό ότι τα περισσότερα από τα χαρίσματα πού έπρεπε να έχη τα είχε ο κ. Σαλαντιέ. Αυτό άρχισε να μου τόν κάνει συμπαθητικό.

— Μά, ρώτησα τόν μπαμπά, έπειτα από μερικές στιγμές σκέψης, μου φαίνεται ότι ή μαμά μου είχε κανει λόγο για τέσσερες υποψηφίους μνηστήρας μου και όχι για δύο...

'Ο μπαμπάς χαμογέλασε και μου άπάντησε:

— Ναι, μά άφου συγκεντρώσαμε πληροφορίες και για τους

τέσσερες αυτούς υποψηφίους, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οί δυο μόνο ήσαν άξιοι να γίνουν σύζυγοι της ωραιότερης δεσποινίδος του Ιαρισιού. Γιατί, πραγματικά — έπρόσθεσε, φιλώντας με, — είσαι ή ωραιότερη δεσποινίς του Ιαρισιού.

... 'Ο καυμένος ο μπαμπάς!... 'Ασφαλώς θα ήθελα εναν σύζυγο σαν κι' αυτόν!.. Και να συλλογίζεται κανείς ότι ή μαμά δεν κάνει άλλο παρά να τόν νευριάση.

... 'Ας κάνουμε τώρα μια άνακεφαλαιωσι...

'Η μοίρα, καθώς φαίνεται, με προσρίζει να γίνω σύζυγος ενός σοβαρού νέου σαν τόν κ. Σαλαντιέ ή ενός ηλικιωμένου γλεντζέ σαν τόν βαρώνο ντε Νιβέρ.

Συγκεντρώνω σχετικώς τις άναμνήσεις μου για να δώ αν τούς ξέρω...

'Οχι! ποτέ δεν είδα, ούτε σε εικόνα, τόν λαμπρόν αυτόν κύριο Σαλαντιέ, ο όποιος ίσως μια μέρα να γίνη και ύπουργός.

Μά αντίθετως, μου φαίνεται πως είδα μια φορά σε κάποια έορτή της Λέσχης τόν βαρώνο ντε Νιβέρ... 'Αν θυμάμαι καλά, μου φαίνεται πως δεν έχει πολλά μαλλιά...

Α ν τ ι θ έ τ ω ς, όπως θα έλεγε ή μαμά, έχει μια μικρή κοιλιά, ω! πολύ μικρή... Φαντάζομαι αυτόν τόν κύριο σύζυγό μου. Αυτό το όνειρο ασφαλώς δεν με ξετρελλαίνει από έπιθυμία. Μά και δεν μου προκαλεί καμιά άπέχθεια. 'Ο βαρώνος, αν θυμού-

μαι καλά, είναι πολύ περιποιημένος, πολύ σίκ...

'Όσο για τόν κ. Σαλαντιέ, έχει, όπως μου είπε ο μπαμπάς, καλό παρουσιαστικό. 'Επί πλέον, είναι νέος. Πιθανόν, ως σύζυγος, να άρέση περισσότερο από τόν βαρώνο...

'Εμπρός! 'Ο κύβος έρρίφθη!

Τεμπέλη άριστοκράτη, ή έσύ πληθείε, με το λαμπρό μέλλον ένας από τους δυο σας, κύριοι, θα δρέψη — τόν έρχόμενο 'Ιανουάριο το άνθος της άγνότητος της δεσποινίδος Τζουλιάννας ντε Ζινερβαί.

Σε τρεις μήνες θα τυπώσω έπισκεπτήρια συνταγμένα έτσι:

Βαρώνη ντε Νιβέρ.

ή έτσι:

Κυρία Γκαστόν Σαλαντιέ

Πόσο τρελλή είμαι! Νά πού νοιώθω τώρα την έπιθυμία να σχεδιάσω κι' ένα τρίτο έπισκεπτήριο σ' αυτό έδώ το «'Ημερολόγιό» μου και να γράψω έπάνω «Κυρία Μωρίς ντιέ Μπρυέ». Γιατί από τη στιγμή πού ξαναθυμήθηκα τις παλιές άναμνήσεις του Ντινάρ, σκέφτομαι συχνά τόν ωραίο Μωρίς πού είναι τώρα άξιωματικός στην 'Ινδοκίνα... ('Ακολουθεί)